
Sastamalan kaupungin talousarvio vuodelle 2025 ja taloussuunnitelma vuosille 2025-2027

KHALL 18.11.2024 § 217

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Sastamalassa taloussuunnitelma laaditaan kolmivuotisena vuosille 2025-2027. Talousarvion tavoitteet perustuvat valtuuston 15.11.2021 hyväksymään strategiaan.

Vuoden 2025 talousarvio on toimialoittain nettositova. Investointimäärärahat sitovat toimialatasolla. Poikkeuksena on Tilakeskus, jolla on oma sitova investointimäärärahansa.

Sastamalan Vesi liikelaitoksen talousarvioesitys yhdistetään kaupungin tulos- ja rahoituslaskelmiin. Liikelaitoksen talousarviosta päättää liikelaitoksen johtokunta valtuuston asettamien sitovien erien ja kehystavoitteiden mukaisesti.

Talousarvion käyttötalouden nettomenot ovat 59,1 milj. euroa ja kasvavat 8,1% vuoden 2024 ennusteesta. Vertailukelpoinen nettomenojen kasvu on kuitenkin maltillisempi 2 %, koska talousarvio sisältää toiminnallisia muutoksia. Vuoden 2025 alusta valtion TE-palvelut siirtyvät kuntien vastattavaksi ja tätä tarkoitusta

varten on perustettu kuuden kunnan alueella toimiva Läntisen Pirkanmaan työllisyysalue, jossa Sastamalan kaupunki toimii vastuukuntana. Myös lomituspalvelujen toiminta-alue laajenee kun Kankaanpään hallinnoima lomitusalue yhdistyy Sastamalan maatalouslomituksen paikallisyksikköön.

Kaupungin verotulojen on arvioitu olevan n. 52,7 milj. euroa ja kasvavan 2,4 % vuoden 2024 ennusteesta, vaikka sekä tulovero- että kiinteistöveroprosentit pidetään vuoden 2024 tasolla. Verotuloja kasvattaa mm. vuoden 2025 alussa voimaantuleva kunnallisveron ansiotulovähennyksen poistuminen. Ansiotulovähennyksen poistuminen on huomioitu valtionosuuksia vähentävänä tekijänä, joten kokonaisuudessaan tulot eivät kasva. Valtionosuuksien on arvioitu olevan vuonna 2025 16,5 milj. euroa ja kasvavan vuodesta 2024 vajalla 450.000 eurolla, vaikka valtionosuuksissa on huomioitu 3,1 milj. euron TE-toiminnan lisäys. Vuoden 2025 talousarvion tulos on 0,5 milj. euroa tappiollinen ja tuloksenkäsittelyerien jälkeen 0,1 milj. euroa alijäämäinen.

Vuosien 2026-2027 tulokset ovat molempina vuosina 2 milj. euroa tappiollisia ja yli 1,5 milj. euroa alijäämäisiä. Vuoden 2026 alusta sote-vuokraukseen käytettävät kiinteistöt on yhtiötettävä ja taloussuunnitelmassa yhtiöittämisen on arvioitu heikentävän kaupungin tulosta vuositasolla miljoonan verran. Suunnitelmavuosien valtionosuuksia tulee vähentämään valmistavan opetuksen sekä oppilasmäärän väheneminen. Kuntien valtionosuusjärjestelmä on uudistumassa vuoden 2027 alusta, mutta yksittäisten kuntien muutokset eivät ole vielä tiedossa, joten valtionosuudet on arvioitu nykykäytännön mukaan.

Sastamalan kaupungin investointitaso on poikkeuksellisen korkea sekä talousarvio- että suunnitelmavuosina. Bruttoinvestoinnit ovat suunnitelmakaudella 52,4 milj. euroa. Heikkenevä vuosikate ei riitä rahoittamaan investointeja, joten lainakanta kasvaa vuoden 2024 lopun arvioidusta 63,4 milj. eurosta 91,3 milj. euroon eli lähes 28 milj. euroa suunnitelmakauden aikana. Vuoden 2027 lopussa lainamääräksi on arvioitu noin 4.030 euroa/asukas.

Lainakannan kasvaessa myös korkomenot kasvavat ja lisäävät talousarvio- ja suunnitelmavuosien alijäämää. Talousarvio- ja suunnitelmavuosien 2025-2027 alijäämä on yhteensä 3,3 milj. euroa.

Valmistelija	kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg, talousjohtaja Anne Kosonen, konsernin johtoryhmä
Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelman liitteen mukaisena.
Päätös	Asian käsittelyn aluksi puheenjohtaja ehdotti, että kaupunginhallitus aloittaa talousarvioehdotuksen käsittelyn, ja jatkaa talousarvioehdotuksen käsittelyä edelleen kokouksessaan

2.12.2024. Tämän ehdotuksen kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi, ja päätti jatkaa talousarvioehdotuksen käsittelyä 2.12.2024.

Merkittiin, että

- kaupunginhallitus piti kokousta klo 16:55 - 17:05.
- kasvatustoiminnan johtaja Pekka Kares, maankäyttöjohtaja Ilmari Mattila ja tekninen johtaja Kimmo Toukonieni olivat läsnä asian käsittelyn alussa ja poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.
- kaupunginhallituksen jäsen Janne Prihti ilmoitti olevansa esteellinen (intressijäävi) oppilaskuljetusten esittelyä koskevassa asiakohdassa. Jäsen Prihti poistui kokouksesta oppilaskuljetusten käsittelyn ajaksi.

Lisätietoja

kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg, puh. 040 641 6735

KHALL 02.12.2024 § 229
470/02.02.00/2024

Kaupunginhallitus jatkaa talousarvioehdotuksen käsittelyä. Talousarvioehdotukseen on tehty teknisiä tarkennuksia ja tarkennettu taloussuunnitelman investointisuunnitelmaa uima- ja liikuntahallin kustannusarvion osalta. Investointimuutokset kohdistuvat ainoastaan vuodelle 2027. Muutokset vaikuttavat koko suunnitelmakautteen 2025-2027 siten, että kokonaisinvestointimäärä suunnitelmakauden aikana on 51,6 milj. euroa. Lainamäärä kasvaa suunnitelmakaudella 27 milj. euroa ollen vuoden 2027 lopussa 90,4 milj. euroa eli 3.993 e/asukas.

Liitteenä talousarvio vuodelle 2025 ja taloussuunnitelma vuosille 2025-2027.

Valmistelija

kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg, talousjohtaja Anne Kosonen, konsernin johtoryhmä

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelman liitteen mukaisena.

Päätös

Keskustelun aluksi puheenjohtaja ehdotti, että vuoden 2025 talousarvio ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelma käsitellään sivu sivulta. Tämän ehdotuksen kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi. Keskustelun kuluessa jäsen Jenni Jokinen ehdotti jäsen Mäkipään kannattamana, että s. 52, Perusopetus, Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella: "Tuntijako muutetaan 230 vvt eli 2 vvt yli valtakunnallisen minimin. Tällä voidaan palauttaa yläluokilta nyt suunnitelmassa leikattu yksi ylimääräinen valinnaisaineen tunti." Jäsen Pirjo Raunio ehdotti, että "Mikäli nuorten työpaja Rotvalli ei saa haettua rahoitusta, tarkastellaan kaupungin mahdollisuutta jatkaa toimintaa omalla

rahoituksella.” Tämän ehdotuksen kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi. Merkittiin, että jäsen Jokinen ilmoitti olevansa esteellinen tämän asiakohdan osalta. Jokinen poistui kokouksesta Raunion ehdotuksen käsittelyn ajaksi.

Kun kaikki pyydetyt puheenvuorot oli käytetty, puheenjohtaja päätti jäsen Jokisen ehdotusta koskevan keskustelun. Kun oli tehty kaupunginjohtajan ehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, puheenjohtaja teki äänestusehdotuksen, jonka kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi. Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä kaupunginjohtajan ehdotus sai kahdeksan (8) ääntä (Kaaja, Mattila, von Nandelstadh, Pelttari, Prihti, Raunio, Villo ja Hakanen) ja jäsen Jokisen ehdotus kolme (3) ääntä (Jokinen, Mäkipää ja Saarela). Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen päättäneen äänestyksen jälkeen äänin 8 - 3 hyväksyä kaupunginjohtajan ehdotuksen kaupunginhallituksen päätökseksi asiassa.

Keskustelun jatkuessa jäsen Kari Kaaja ehdotti kohdassa Elämänlaatu, s. 58, että ”Opistojen tuntimäärää pienennetään vuodelle 2025 15 prosenttia eli 4 125 tuntia. Tuntipoistot eivät kohdistu eläkeläisten ja nuorten liikuntaryhmiin.” Kun kaikki pyydetyt puheenvuorot oli käytetty, puheenjohtaja päätti tätä asiakohdasta koskevan keskustelun. Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen päättäneen tämän asiakohdan kaupunginjohtajan ehdotuksen mukaisesti ja jäsen Kaajan ehdotuksen kannattamattomana rauenneen.

Keskustelun jatkuessa jäsen Kari Kaaja ehdotti, että Puistokadun aiottua saneerausta ei tehdä. Tämän ehdotuksen kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi.

Puheenjohtaja päätti keskustelun ja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen talousarvioehdotuksen näillä muutoksilla kaupunginhallituksen esitykseksi valtuustolle.

Lisätietoja

kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg, puh. 040 641 6735